

TREE

Micro- and project-based learning
programme for Teaching ciRcular Economy
and Ecological awareness in VET

**Програма за микро- и проектно-базирано
обучение за преподаване на кръгова
икономика и екологично съзнание в
професионалното образование**

Методологически материал: зелени умения

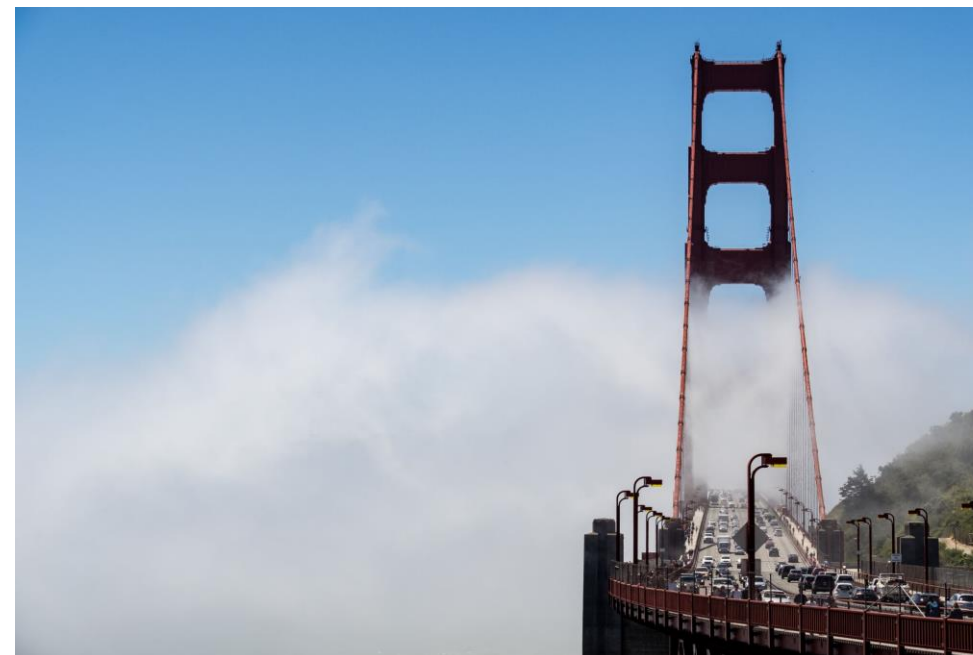

Photo by [MS Office Stock Images](#)

**Funded by
the European Union**

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Зелени умения: същност

- *Зелените умения са уменията, необходими на всички сектори на икономиката и на всички нива на работната сила, за да се адаптират към изменението на климата чрез промяна на еко-изискванията към продукти, услуги и процеси. Изменението на климата, влошаването на околната среда и загубата на биологично разнообразие са големи глобални предизвикателства, засягащи начина ни на живот и нашето общество като цяло*
- *Зелените умения са техническите умения, знания, ценности и нагласи, изисквани от работната сила, за да се развиват и поддържат устойчиви социални, икономически и екологични резултати в бизнеса, индустрията и обществото, с цел да се намали отрицателното въздействие на човешката дейност върху околния свят*

Funded by
the European Union

Зелени умения: същност

- *Екологичната грамотност се отнася до колективните знания, капацитет, ценности и нагласи на обществото, необходими за живеене, създаване и поддържане на общество, което намалява въздействието на човешката дейност върху околната среда. Тези общи екологични умения включват способността за включване на съображения за околната среда наред с други (напр. ефективност и безопасност) при вземането на решения, включително при избора на процеси и технологии.*
- *Целта на зелените умения е да се постигне адаптация на процеси, услуги и продукти към климатичните промени и регулациите и изискванията, които това води със себе си. Тези умения включват знания, способности, ценности и отношение, които са необходими за живот в, развитие и подкрепа на едно устойчиво и ресурсно-ефективно общество.*

Funded by
the European Union

Общи зелени умения за ежедневието

Пестене на енергия у
дома

Ходене пеша, каране
на велосипед или
вземане на обществен
транспорт

Консумиране на повече
зеленчуци

Обмисляне на
пътуванията

Изхвърляне на по-
малко храна

Намаляване на
потреблението,
повторна употреба,
ремонт, рециклиране

Промяна на източника
на енергия за дома

Преминаване към
електромобил

Избор на
екологосъобразни
продукти

Бъдете активисти

Funded by
the European Union

Зелени умения на работното място

Умения, свързани с професионалната област, в която сме ангажирани - необходими за създаване и насърчаване на зелени работни места, които могат да допринесат за по-екологична трансформация на целия представен сектор.

Funded by
the European Union

Компетенции в зелената икономика

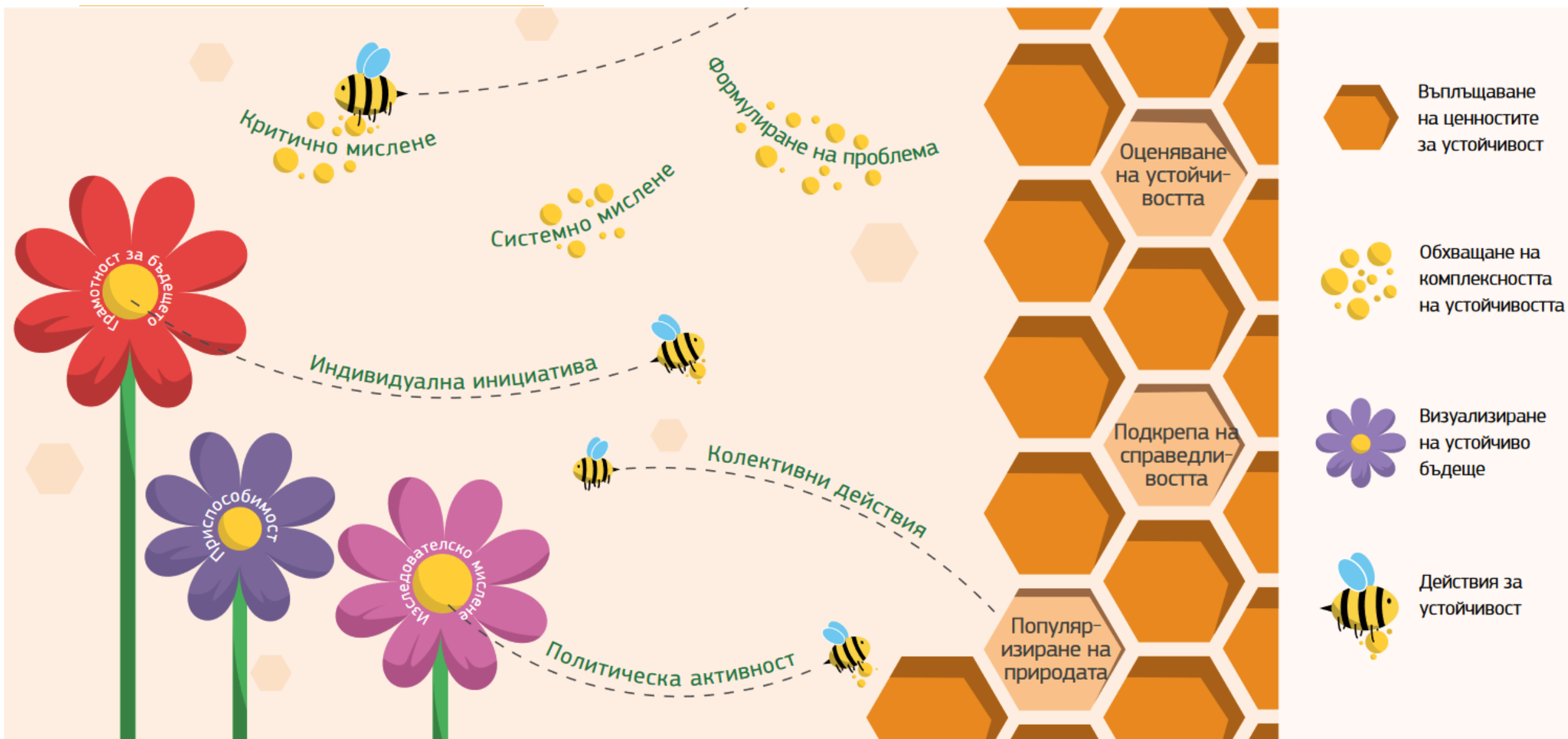
Изпълнението на принципите на зелената икономика идентифицира четири основни категории компетенции, които са важни в контекста на зелената икономика.

- **Познавателни компетенции.** *Разбиране на околната среда, желание да се учи за устойчивото развитие и новите технологии. Тези умения са необходими за оценката и разбирането на потребностите за иновации и промени.*
- **Социални компетенции.** *Въпросните включват координация и умения за бизнес администрация – съчетаващи икономически, социални и екологични цели; комуникация и умения за преговори – помиряване на интереси, които са в конфликт в един сложен контекст;*
- **Компетенции за зелен маркетинг.** *Насърчаване на по-зелени продукти и услуги.*
- **Лични компетенции.** *Това са адаптивни умения, умения, които могат да бъдат предадени, за да се помогне на служителите да учат и да прилагат нови технологии, необходими за „позеленяване“ на тяхната работа и предприемачески умения за справяне с иновативни технологии.*

Funded by
the European Union

Европейската рамка за компетентностите в областта на устойчивостта

Примери за зелени работни места

Градски фермер

Градското земеделие е известно още като „градско селско стопанство“ или „градско градинарство“ и се състои от „(...) култивиране, обработка и разпространение на храна в или около градските райони“ (Bailkey & Nasr, 2000). Градското земеделие става все по-разпространено поради урбанизацията на хората, екологичния преход и нарастващото желание хората да възприемат по-екологични нагласи. Всъщност, според данните на Организацията по прехрана и земеделие на Обединените нации (ФАО), 55% от хората живеят в градски райони (FAO, 2019) и повече от 800 милиона души в света са включени в градско и крайградско селско стопанство (Veolia, б.д.). Градското земеделие е особено важно поради своите ползи, като увеличаване на биоразнообразието в градските райони, кръговрат на хранителните вещества и контрол на микроклимата (Lock, 2021).

Консултант по устойчивост

Консултантът по устойчивост работи в различни организации, както публични, така и частни, за да насърчава устойчивостта чрез създаване на специални стратегии, политики и процеси. Тази фигура може да работи в много различни икономически сектори, като например: „градско възстановяване, минни и сондажни операции, инфраструктурно планиране, операции на промишлени съоръжения, жилищни и търговски разработки (но също) училища и образователни съоръжения“ (Национален регистър на специалистите по околна среда, 2021).

Funded by
the European Union

Примери за зелени работни места

Мениджър по околната среда

Мениджърите по околната среда гарантират, че политиките и процесите, приети в организацията, са в съответствие с екологичните разпоредби и насоки. Според Joboutlook (б.д.) мениджърът по околна среда обикновено идентифицира, наблюдава, решава и намалява екологичните проблеми в организацията.

Екодизайнер

Екодизайнерът или зеленият дизайнер се занимава с оползотворяване на отпадъчни материали и повторната им употреба, рециклиране и проектиране на нови предмети с идеята да удължи жизнения им цикъл възможно най-много. Има два метода, които понастоящем са възприети от екодизайнерите: анализ на жизнения цикъл (LCA) и устойчив дизайн на продукта (SPD). Първият има за цел да оцени продължителността на жизнения цикъл на даден предмет; последният има за цел да анализира как да интегрира екологични, социални и етични елементи по време на фазата на проектиране на предмет (Anteritalia, 2018). Екодизайнерите са активни в много различни области, включително пластмаса, архитектура, мода и дървесина.

Екологични учени

Търсенето на учени по околната среда се очаква да регистрира ръст от 8% между 20220 г. и 2029 г. (Lock, 2021). Учените и специалистите по околна среда „използват знанията си от естествените науки, за да защитят околната среда и човешкото здраве“ (Бюро по трудова статистика на САЩ, 2022 г.). Като се имат предвид ефектите от изменението на климата (повишаване на температурите, покачване на нивото на моретата и т.н.), които се очаква да се влошат в бъдеще, не е трудно да се разбере защо учените в областта на околната среда ще бъдат все по-търсени през следващите няколко години.

Funded by
the European Union